

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра архітектури та середовищного дизайну

03-08-02

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«Архітектура культових будівель»
для всіх спеціальностей НУВГП

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рекомендовано
науково-методичною комісією
за спеціальністю
191 «Архітектура та містобудування»
Протокол №3 від 29.03.17

Рівне-2017

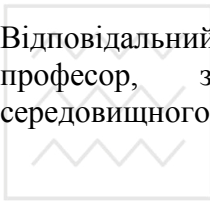

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Архітектура культових будівель» для всіх спеціальностей НУВГП / О.Л.Михайлишин. – Рівне: НУВГП, 2017. – 25 с.

Упорядник : О.Л.Михайлишин, д-р арх., професор

Відповідальний за випуск: О.Л.Михайлишин, д-р арх., професор, завідувач кафедри архітектури та середовищного дизайну

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© Михайлишин О.Л., 2017
© НУВГП, 2017

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Навчально-тематичний зміст дисципліни.....	5
Теми практичних занять.....	8
Вимоги до виконання практичного завдання.....	9
Теоретичний матеріал.....	10
Завдання до самостійної роботи.....	18
Питання до самоконтролю.....	19
Література.....	20
Додатки.....	21

ВСТУП

Загальні положення

Дисципліна «Архітектура культових будівель» є дисципліною вільного вибору. Її вивчають студенти II-го (магістерського) рівня.

Мета вивчення курсу «Архітектура культових будівель» полягає в ознайомленні студентів з філософсько-естетичними, світоглядними передумовами розвитку архітектурного образу культових будівель світових релігій та релігій світу, особливостями їх об'ємно-планувальної структури та набутті студентами вмінь проектування елементів інтер'єру православних храмів.

Завдання дисципліни «Архітектура культових будівель»:

– вивчення об'ємно-планувальних, функціонально-просторових та архітектурно-стилістичних засад формування образу культових будівель різних релігійних конфесій;

– розгляд символіки і семантики храмів та об'єктів культу;

– набуття студентами вмінь проектування елементів інтер'єрів православних храмів (іконостас, кіот).

У результаті вивчення курсу студент повинен **знати**:

– загальні засади виникнення, становлення та творення сакрального будівництва і його символізму;

– історико-генетичні витоки сучасної архітектури культових будівель; понятійно-термінологічний апарат, дотичний до сучасної архітектури культових будівель,

– основні тенденції сучасної практики храмобудування;

– принципові підходи до пошуку архітектурного образу храмів світових релігій та основних релігій світу ;

– найвизначніші об'єкти світового та вітчизняного храмубудування.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти:**

– на практиці користуватися набутими знаннями, застосовувати теоретичні положення для оптимального вирішення творчих завдань,

– самостійно визначати цілі та шляхи створення власного арсеналу формотворчих засобів, на основі отриманих знань по курсу і у взаємодії з теоретичними положеннями суміжних дисциплін приймати обґрунтовані, раціональні та оригінальні проектні рішення.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Матеріал лекційного курсу (модуль) поділений за змістом на дві частини (змістових модулі). У першій подається матеріал щодо загальних понять сакральної архітектури та її взаємозв'язку з культурно-світоглядними особливостями релігійних вчень. У цьому ж модулі розглядаються особливості архітектури християнських храмів. У другій – інформація щодо архітектурно-стилістичної та функціонально-просторової структури храмів інших світових релігій та основних релігій світу.

Назва модулю, змістового модулю, теми	К-сть год.
Модуль 1	
Змістовий модуль 1. Історико-світоглядні та художньо-естетичні основи будівництва культових споруд. Християнська архітектура	

<p>Тема 1. Історія та онтологія культу. Ритуал (літургія), символіка і архітектура храмів.</p> 	<p>Мета і основні завдання курсу. Релігія як форма суспільної свідомості. Духовність – найважливіший аспект національної культури. Язичництво (ритуальний аспект). Політеїзм і монотеїзм. Національні і світові релігії (Буддизм, Християнство, Іслам). Культ та його складові елементи: дух, міф, символ, ритуал, атрибутика. Релігійний ритуал і мистецтво (живопис, скульптура, музика). Храм як модель Всесвіту. Символіка Неба і Землі в храмах світових релігій. Релігійний ритуал як основа архітектурно-планувального рішення храмів. Орнамент, мозаїка, фрески, ікони, скульптури, хоругви, вітражі.</p>	2
<p>Тема 2. Православна церковна архітектура.</p>	<p>Формування об'ємно-планувальної структури християнського храму. Формування православної традиції в храмобудуванні. Престол – вузлова точка храму. Завершення храму: бані і їх символіка. Українські муровані і дерев'яні церкви. Народне храмобудування України і його регіональні</p>	6

	особливості. Символіка і об'ємно-планувальне рішення церков, Конструктивні особливості та їх вплив на композицію церкви. Зовнішнє та внутрішнє оздоблення. Греко-католицька архітектура і її особливості.	
Тема 3. Архітектура римо-католицьких храмів.	Архітектурна еволюція храмів католицизму. Готичні храми і їх вітражі. Особливості архітектурного оформлення екстер'єрів та інтер'єрів костелів. Сучасна архітектура католицизму.	2
Тема 4. Архітектура культових будівель протестантизму.	Нігілізм християн-протестантів. Протестантські секти. Типові проекти євангелічно-лютеранських церков Шторма. Особливості богослужінь і функціональна структура молитовних будинків. Архітектурні вирішення сучасних протестантських храмів в Україні і закордоном.	2
Змістовий модуль 2. Культова архітектура світових релігій та релігій світу.		
Тема 5. Архітектура культових будівель ісламу	Аллах, Пророк, вчення ісламу. Священна картина мусульманського універсуму. Мусульманські мечеті, джамі. Особливості літургії в мечетях. Медресе та їх	2

	архітектурно-розпланувальні рішення. Мозаїка та орнамент в мистецьких та архітектурних традиціях ісламу. Сучасна архітектура мечетей в країнах світу.	
Тема 6. Архітектура культових будівель юдаїзму.	Моїсей, Яхве, юдаїзм. Синагоги і юдейські школи. Архітектурно-планувальні рішення і елементи інтер'єру в історичній ретроспективі. Сучасна архітектура синагог в країнах світу.	2
Тема 7. Культова архітектура будівель буддизму, індуїзму, конфуціанства, даосизму.	Будда та його священне вчення. Буддійські культові ритуали та їх втілення в культових спорудах. Особливості китайського та японського буддизму. Пантеон богів у архітектурі індуїзму. Ведизм, жертвні вівтарі та стовпи. Індуїстські божества. Індуїстські храми та їх особливості. Конфуціанство і конфуціанські храми. Даосизм і даоські храми.	2

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Основним результатом виконання студентами практичних завдань є формування умінь проектування іконостасу та кіоту – невід'ємних атрибутів інтер'єру православного храму. Важливе суміжне завдання –

запропонувати архітектурно-художнє вирішення цих елементів для конкретного храму, ув'язати з його образом та стилістикою.

№ з/п	Назва теми
1	2
1.	Тема 1. Розробка ескізного проекту іконостасу православного храму. Фасад, план, розріз іконостасу Царські врата.
2.	Тема 2. Розробка ескізного проекту кіоту. Фасад, план, розріз.

ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

На практичних заняттях передбачене виконання ескізного проекту іконостасу для православного храму (собору, церкви) та кіоту.

На першому етапі необхідно підібрати креслення храму (плани, фасади, розрізи), для якого проектуватимуться зазначені вище елементи.

На наступному етапі визначаються фізичні параметри іконостасу, його конфігурації у плані, виконуються ескізи архітектурно-стилістичного вирішення. Після затвердження найбільш прийняттого варіанту для конкретного храму здійснюється розробка і деталізація креслень з урахуванням матеріалу для проєктованого іконостасу. Окремо виконується ескізний проєкт кіоту.

Результати виконання практичного завдання подаються у вигляді альбому, що склалається з аркушів формату А3 (титульний аркуш див. Додаток 3).

Компоновка креслень може здійснюватись на аркушах, орієнтованих по вертикалі або по горизонталі.

У комплект креслень необхідно включати:

1. Схеми фасадів храму (головний, бічний).
2. План храму з показом місця розташування проєктованого іконостасу – М 1:100, 1:150.
3. Поперечний розріз храму з показом силуету іконостасу – М 1:100, 1:150
4. Фасад іконостасу – М 1:50, 1:25, 1:20
5. Вертикальний та горизонтальний розріз іконостасу – М 1:50, 1:25, 1:20
6. Царські врата (фасад) – М 1:25, 1:20
7. Кіот (фасад, вертикальний розріз) – М 1:25, 1:20

ТЕОРЕТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Формування і структура іконостасу православного храму

Іконостас (з грецької – ікона, місце стояння) – це вівтарна перегородка з розміщеними на ній іконами в певному порядку. Функція іконостасу - відділяти вівтар, де відбувається літургія, від місця згромадження парафіян – нави. У ранніх християнських храмах таку роль виконувала суцільна завіса з тканини, відділяючи «sakrum» (святилище) від «profanum» (решта приміщень).

Формування іконостасу у Візантії

Іконостас як невід’ємний атрибут та елемент храмового інтер’єру, почав формуватись у Візантії в IX – X ст. Розвинувся від **темплона** – горизонтальної балки, яка опиралася на дерев’яні або кам’яні колони і розміщувалась між вівтарною частиною і храмом. Темплон виник у VII ст. (в Україні на означення темплону вживалось слово «**тябло**»). У верхній частині на темплоні розміщувався епістилій (з грецької – «поставець») – довга дошка, на якій

зображалась ікона Христа в оточенні Богородиці, Івана Предтечі та святих. Згодом ікони на темплоні трансформувались в *ряд «Моління»* (грецькою – «деісис»).

Внизу простір між колонами завішувався декоративними завісами із тканини з символічними зображеннями. Пізніше поруч з проходом до вівтаря, розміщувались ікони Христа, Богородиці та патрона церкви, які стали основою для формування *намісного ряду* іконостасу. У XII ст., з розвитком візантійської літургії, з'явився ще один прохід до вівтаря (розташовувався справа від центрального).

У XI – XII ст. почав формуватись *празниковий цикл* з дванадцяти великих свят в літургійному році – так званий *додекаортон* (з грецької – дванадцять свят). Чіткого переліку цих свят ніколи так і не було сформовано, їх склад часто змінювався, але переважно обмежувався дванадцятьма (число, що символізує повноту, пов'язується з дванадцятьма поколіннями Ізраїля, дванадцятьма апостолами, дванадцятьма місяцями в році і т.і.). Згодом ікони празників почали розміщуватись в другому ряді іконостасу поміж намісним рядом і рядом Молінням.

Іконостас-перегородка завершувалась Розп'яттям.

Такий вигляд мали давні візантійські іконостаси, структура яких лягла в основу «високого» українського іконостасу, відомого за пам'ятками наступних періодів.

Формування українського іконостасу.

Перші повністю збережені українські іконостаси датуються початком XVII ст. (іконостаси П'ятницької та Успенської церкви у Львові, іконостас церкви Преображення в Любліні (Польща), іконостас Святодухівської церкви в Рогатині). З XIV-XV ст. в Україні утвердилась традиція влаштування в храмі вівтарної перегородки, що складалася з трьох рядів: намісного ряду, празникового ряду і ряду Моління. У

середині – II-й половині XVI ст. з'явився четвертий, **пророчий, ряд**. Таким чином, наприкінці XVI ст. було сформовано чотирирядовий іконостас.

Традиційна схема іконостасу

Розгортається зверху донизу і являє собою історію людства від створення світу до Нового Заповіту і сучасності.

У символічному сенсі іконостас так само, як і храм, являє собою образ церкви: власне сам храм є простором для літургії (боголужіння), що включає в себе зібрання парафіян, а іконостас представляє становлення Церкви.

Зображення праотців і пророків зі Старого Заповіту формуються в окремі верхні яруси. **Прабатьківський ряд** розташовується над пророчим і являє собою галерею прабатьків з відповідними текстами на сувоях (Церква як суспільний інститут від Адама до Мойсея).

Пророчий ряд іконостасу символізує собою Церкву зі Старого Заповіту від Мойсея до Ісуса Христа. Ряд складається із зображень пророків (Мойсей, Аарон, Давид, Соломон, Гедеон, Єзекиїл, Ісайя, Йона, Захарія та ін.) також з розрогнутими сувоями в руках, на яких – тексти пророцтв про Боговтілення. У центрі ряду розташовується зображення Богоматері з Немовлям на престолі або ікона Богоматері «Знамення», що вказує на безпосередній зв'язок між Старим та Новим Заповітом.

Ікони пророків в іконостасі розміщувались, переважно, у різьблених картушах. У картуші могло бути зображено одного-трьох пророків, а загалом, як правило, дванадцять (як і апостолів, чи празників в іконостасі). Відповідно, картушів могло бути дванадцять, шість або чотири.

У деяких іконостасах нижче пророчого ряду розташовують зображення **Страстей Господніх** – ряд, де поміщені зображення подій останніх днів земного життя

Христа. Проте, цей ряд так і не став традиційним для українського іконостасу.

За пророчим рядом слідує *deisus* («*моління*») змістовим центром якого є ікона Спасителя. Справа і зліва зображаються Божа Матір та Іоан Предтеча. За ними – архангели, святителі, апостоли, мученики, преподобні. Основна тема деісисного чину — моління Церкви за мир.

В основі ряду Моління є триморфон – Ісус Христос Вседержитель на троні, поряд з ним по праву руку – Богородиця, по ліву – Іоан Предтеча. Це центральна і основна частина чину Моління. Інші ікони, що додавались до цієї композиції, і їхня кількість не були обов'язковими, але, як правило, в найменшому Молінні могло бути сім постатей – Христос з Марією та Іоаном, архангели Михаїл і Гавриїл та верховні апостоли Петро і Павло. Далі кількість ікон могла змінюватись. Одним з чинників, що впливав на кількість ікон, була величина храму. Найбільший з відомих ряд Моління налічує 21 постать.

У першій третині XVI ст. ряд Моління із вибраними чинами святих поступово витісняється апостольським Молінням. Ці зміни дуже швидко приймаються і в українському іконописі. *Апостольський ряд* стає обов'язковим в українських іконостасах з XVII ст.

Послідовність зображень апостолів в ряді не має якогось чіткого правила. Проте, можна зауважити певну систему. Найближче до Христа розташовувались Петро і Павло (Петро – завжди по праву руку Спасителя, як перший серед рівних), далі – євангелісти, а за ними — Андрій, Яків, Варфоломій і Симон. По краях ряду, як правило, розміщувались наймолодші апостоли, Хома і Филип.

Заміна ряду Моління з вибраними святими на апостольський ряд посприяла чіткій структуризації іконостасу – кількості дванадцяти апостолів відповідало

дванадцять ікон празників, що розташовувались під ними. Завдяки цьому іконостас став симетричним. Одночасно в іконостасі з'являються другі (симетричні до північних) південні дияконські врата.

Наступни ярус – **празниковий** – вказує на події земного життя Ісуса Христа. Зазавичай цей ряд складається з ікон 12 головних церковних свят. Здебільшого празникові ікони розташовувались згідно з літургійним календарем. Літургійний рік розпочинається у вересні, тому першим було свято Різдва Пресвятої Богородиці, далі – Введення в Храм Пресвятої Богородиці, Різдво Господнє, Богоявлення (Хрещення в річці Йордані), Стрітєння Господнє, Благовіщення Пресвятої Богородиці, В'їзд до Єрусалиму, Зішестя в Ад, Вознесіння Господнє, Зіслання Святого Духа, Преображення Господнє, Успіння Пресвятої Богородиці. Подекуди у розширених версіях празникових рядів українських іконостасів ще зустрічаються такі сцени як Покров Пресвятої Богородиці, Воздвиження Чесного Хреста, Старозавітна Трійця, Воскресіння Лазаря.

У центрі празникового ряду, над Царськими вратами, розміщується ікона Тайної Вечері.

Перший, нижній ряд – **намісний**; де розташовується місцеві шановані ікони, склад яких залежить від традицій кожного храму. Однак певні ікони місцевого ряду зустрічаються в будь-якому храмі.

По осі нижнього ярусу іконостасу розташовуються Царські врата, що символізують двері до Раю, вхід в Царство Боже. На Царських вратах зображується Богородиця і архангел Гавриїл з пальмовою гілкою в руці, що разом утворюють сюжет Благовіщення. Чотири Евангелісти, що зображаються на Царських вратах, також являють собою образ Благої звістки. У деяких храмах на

Царських вратах вміщують зображення творців літургії – святих Василія Великого та Іоана Златоуста.

Параметри Царських врат:

висота $h = 2.5$ м, ширина $d = 1.0 \div 1.4$ м.

Справа від Царських врат розташовується ікона Спасителя, зліва – ікона Матері Божої (як правило, з Немовлям Ісусом на руках). Ікона, наступна після образу Спасителя (справа по відношенню до зібрання парафіян), зазвичай (але не завжди) зображує святого чи святу, на честь якого освячений храм. Ікона святого Миколая, як одного із найшанованіших святих в Україні, в іконостасах розміщувалась крайньою зліва.

Крім Царських, в нижньому ряду розташовують дияконські врата. Як правило, вони значно менші за розміром і ведуть до бічних частин вівтаря – жертовника та дияконника (ризниці). На дияконських вратах зображають архангелів (Михаїл і Гавриїл), або первомучеників (Стефан і Лаврентій), або пророків чи первосвящеників (Мойсей і Аарон, Мелхіседек, Даниїл).

Рекомендовані розміри дияконських врат:

висота $h = 2.1$ м, ширина $d = 0.6 \div 0.9$ м.

У іконостасах храмів Західної України (зокрема, Галичини) до початку XIX ст. зустрічається **Ряд неділь П'ятдесятниці**. Ряд розміщується над намісними іконами, під іконами празників. У центрі ряду П'ятдесятниці – ікона «Спас Нерукотворний». Над нею, у центрі празничного ряду, розміщується ікона Тайної Вечері.

Увінчує іконостас Розп'яття, яке найчастіше було представлене в циклі «Страстей» чи серед основних празників. При цьому весь іконостас символізує подніжжя Хреста і може трактуватись як образ Голгофи.

З XVII ст. окрему, незалежну від іконопису роль в іконостасі, почала відігравати різьба, яка наприкінці XVIII

ст. стала основною, а іконопис (живопис) – лише доповненням.

ТИПИ ІКОНОСТАСІВ

За своїми конструктивними особливостями іконостаси поділяються на **тяблові, каркасні та щитові**.

Одним з найстаріших типів іконостасів є **тябловий іконостас**. Його конструкція бере початок з Візантії і являє собою каркас, що складається зі стійок та балок. Кінці горизонтальних балок (**тябла**), зароблені в стіні церкви, часто розписують, прикрашають басмою, різьбленням. Ікони встановлюються в пази тябла. Часто над Царськими вратами тябла переходять в широку дошку, яку називають «коруна» (місце для ряду «Моління»). На кожному тяблі розміщують ряд ікон. Відповідно до кількості таких рядів іконостас називають двотябловим, тритябловим і т.д. Найбільшого поширення тяблові іконостаси набули у XV-XVI ст.

Каркасні іконостаси – набули поширення в епоху бароко. При каркасній побудові з дерев'яного бруса виготовляють каркас, що складається з вертикальних опор та горизонтальних балок. Лицева сторона зашивається дошкою чи фанерою з прорізами для ікон, Царських та дияконських врат. Створена в такий спосіб основа для іконостасу шпаклюється, покривається левкасом, шліфується і фарбується. Після цього встановлюються архітектурно-декоративні елементи та різьба по дереву.

При виконанні **щитових іконостасів** основа іконостаса ділиться на необхідну кількість щитів, з яких збирається власне сам іконостас. Бічні ребра щитів з'єднуються між собою різьбовими шпильками чи крупними шурупами, які надають необхідної жорсткості конструкції іконостасу. При щитовій побудові підгонка архітектурних і різьблених елементів декору відбувається в умовах майстерні. В результаті досягається висока

точність виготовлення і якість оздоблення, а також швидкість монтажу.

КІОТ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНТЕР'ЄРУ ПРАВОСЛАВНОГО ХРАМУ

Кіот - особливе оформлення ікони, яке дозволяє вибудувати навколо ікони свій мікроклімат, що пом'якшує коливання температури і вологості повітря у приміщенні храму. Крім того, кіоти для ікон покликані захистити вміщену в них ікону від фізичних впливів, пилу й бруду. Можуть встановлюватись поруч з іконостасом, а також в компартиментах храмів.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1		
1.	Тема 1. Філософсько-естетичні основи релігії і їх відображення в культових спорудах різних епох і народів.	2
2.	Тема 2. Еволюція та семантична система іконостасу. Архітектурна морфологія іконостасу.	48
3.	Тема 3. Сучасна римо-католицька архітектура Північної та Південної Америки	4
4.	Тема 4. Архітектура храмів північноамериканського і європейського протестантизму.	4

Змістовий модуль 2		
5.	Тема 5. Планувальна структура сучасних храмових комплексів та ансамблів в ісламських країнах.	4
6.	Тема 6. Архітектурно-декоративне оздоблення сучасних синагог.	4
7.	Тема 7. Архітектурно-просторова і функціональна структура храмових комплексів індуїзму і буддизму.	4
Разом		60

ПИТАННЯ ДО САМОКОНТРОЛЮ

1. Світові релігії і релігії світу.
2. Символіка храму як сакрального об'єкту.
3. Символіка християнського храму.
4. Символіка православного храму.
5. Символіка католицького храму.
6. Архітектура найдавніших християнських храмів
7. Особливості архітектури православних храмів.
8. Структура іконостасу православного храму.
9. Архітектура українського дерев'яного храму (планувальна структура та композиція).
10. Школи народного храмубудування України.
11. Волинська школа народного храмубудування.
12. Бойківська школа народного храмубудування.
13. Лемківська школа народного храмубудування.
14. Народна дерев'яна церковна архітектура Центральної України.
15. Народна дерев'яна церковна архітектура Лівобережної України.
16. Архітектура сучасних католицьких храмів.
17. Особливості архітектурного оформлення інтер'єрів костелів.

18. Архітектура євангелічно-лютеранських церков.
19. Об'ємно-планувальна структура протестантських храмів (молитовні будинки).
20. Індуїстські храми та їх особливості
21. Архітектурно-розпланувальні особливості розпланування мусульманських мечетей.
22. Медресе та їх архітектурно-розпланувальні вирішення.
23. Архітектурно-планувальні та стилістичні вирішення іудейського храму.
24. Елементи інтер'єру іудейського храму.
25. Архітектура храмів буддизму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бобров Ю.Г. Основы иконографии древнерусской живописи. – Спб.: Мифрил, 1995. – 256 с. (Малая история культуры).
2. Довганюк І. Архітектура українських церков. – Львів: [б.в.], 1997. – 112 с.
3. Драган М. Українська декоративна різьба XVI-XVIII ст. – Київ: Наукова думка, 1970. - 203 с.
4. Зілінко Р. Формування і структура українського іконостаса: [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://risu.org.ua/ua/index/spiritual_culture/icon/interior/ikonoostas.
5. Кіот: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>.
6. Культурні будинки та споруди різних конфесій (посібник з проектування) / В.В. Куцевич. – 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: ЗНДІЕП, 2009. – 122 с.
7. Таранушенко С. Український іконостас // Записки НТШ .- Т. ССХХУІІ. - Праці секції мистецтвознавства. – Львів, 1997. - С.141-170.

ДОДАТКИ

Додаток 1

СТРУКТУРА ТА ТИПИ ІКОНОСТАСІВ

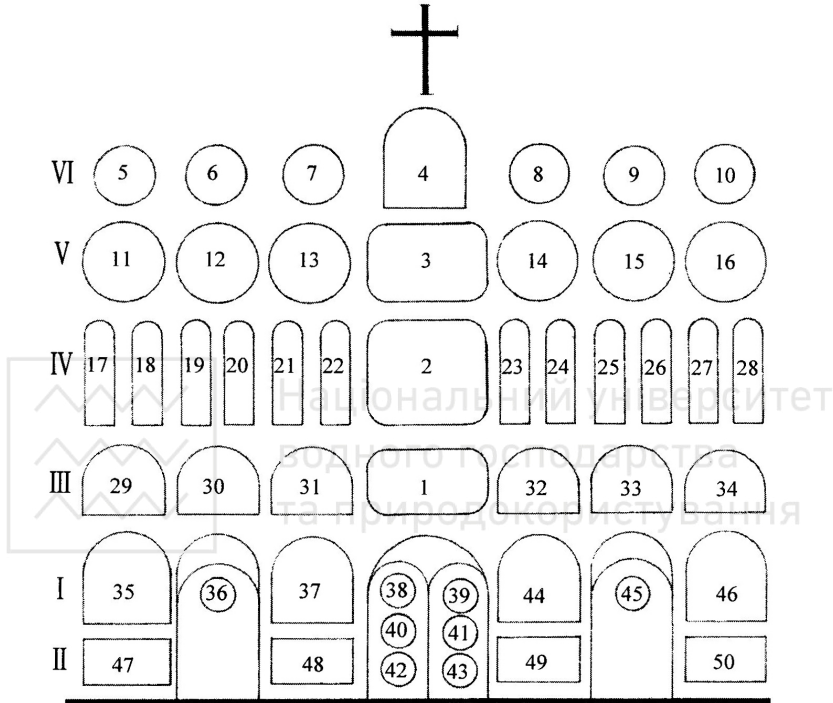

Рис. 1. ІКОНОСТАС (повна версія):

I. Намісний ряд; II. Запас, приділ; III. Празниковий ряд; IV. Деїсис/апостольський ряд; V. Стратсі Господні; VI. Пророчий ряд; VI. Прабатьківський ряд. 1. Тайна вечеря; 2. Ісус Христос у славі; 3. Розп'яття Христа; 4. Нерукотворний лик Ісуса Христа («Хустина Вероніки»); 5-10. Пророки; 11-16. Страсті Господні; 17-28. Апостоли; 29-34. Празники; 35. Святий Миколай; 36. Архангел Михаїл; 37. Матір Божа з Немовлям; 38. Архангел Гавриїл; 39. Матір Божа; 40-43. Євангелісти (Матвій, Марк, Лука, Іоан); 44. Ісус Христос; 45. Архангел Гавриїл; 46. Ікона Святого чи події, на честь яких посвячена церква.

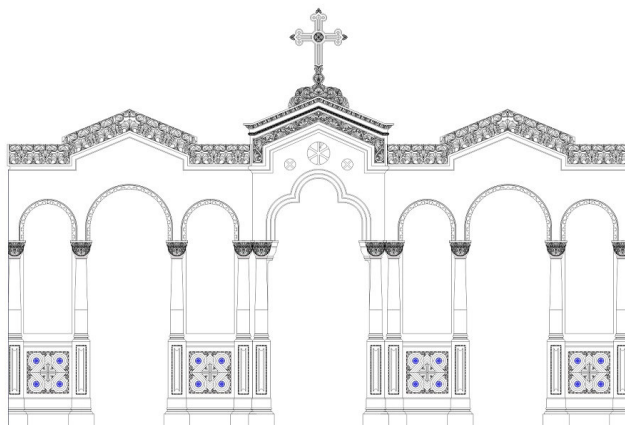

Рис. 3 Однорядний іконостас

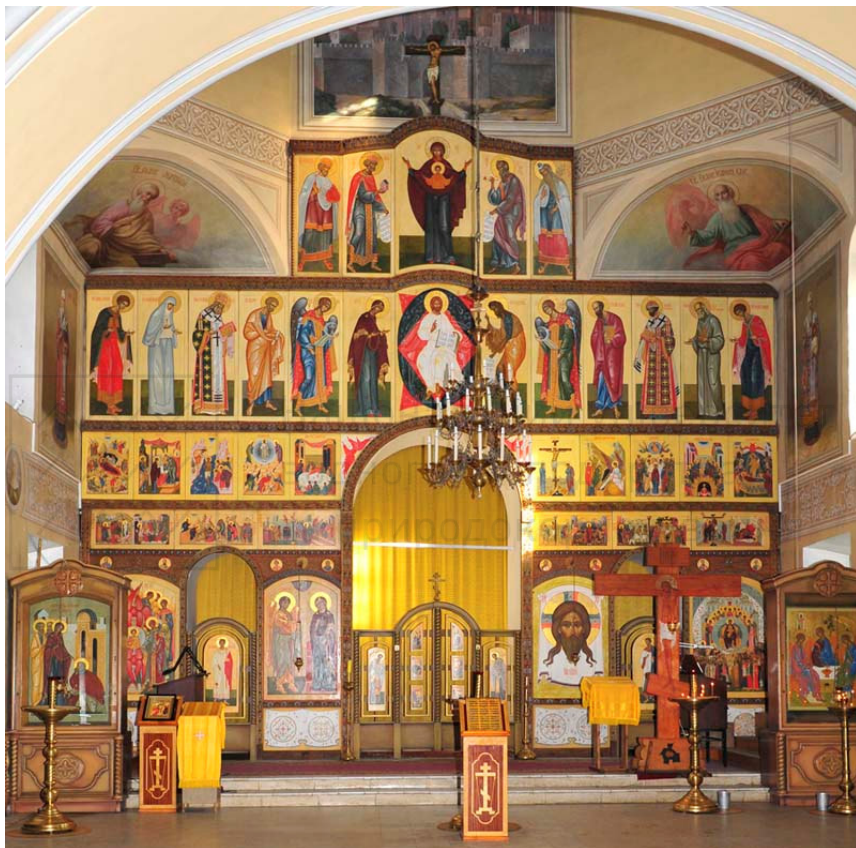

Рис. 4. Тябловий іконостас

Рис.5. Каркасний іконостас

Рис. 6. Щитовий іконостас

КІОТ

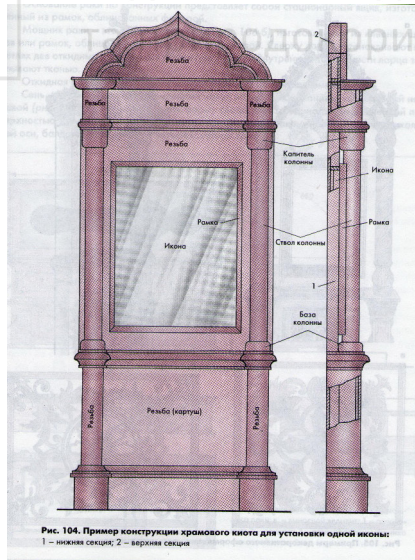

Рис.7 Загальний вигляд та кресленики кіотів

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра архітектури та середовищного дизайну

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

з дисципліни
«Архітектура культових будівель»
на тему:

ПРОЕКТ ІКОНОСТАСУ

Виконав (ла) студент (ка) групи _____
спеціальності _____

Прізвище, та ініціали студента

Перевірив _____

Прізвище та ініціали викладача

Рівне – 20__р.